

עבודת השם

פירוש "לך לך"

היה מבקש לרעות, השורה ברכה בתנובת החלב? הבאים לקוחות רבים לקנות חלב? ועוד כהנה וכהנה שאלות, שכולן התעניינות בגורל האלמנה והיתומים. באחד הימים כששאל רבי שמואל כמנהגו על אודות הפרה, פנתה אליו בתו היחידה, הצדקת מלכה ע"ה. "אבא", כך אמרה, "זה נכון שיש מצוה חשובה לתמוך באלמנה וביתומים, אך אותה אלמנה ואותם יתומים, שעליהם אתה מדבר, מצבם רחוק מלהיות נורא ואיום. מדוע איפוא, אבא, מרעיש אתה עולמות סביב הפרה שקנית, כאילו המדובר במצווה חשובה, העומדת ברומו של עולם?" שמע ארון שמואל את דברי בתו, והשיב לה במשל: "מעשה באדם שפרנסתו הייתה מכירת צמר ועורות כבשים. נסע האיש בעגלתו העמוסה ליריד המתקיים בעיר פולטבה.

בדרכו התכוון ללון באכסנייה על אם הדרך. כשראה האכסנאי את העגלה העמוסה בצמר ובעורות, חפץ לקנות פיסת עור קטנה על מנת לתפור ממנה כובע לראשו. אך הסוחר, ששמע את הבקשה, צחק בליבו. "אני, הסוחר הגדול, אתעסק בעסקה פעוטה שכזו?" ובקול אמר לאכסנאי: "ראה, הן זוהי טרחה מרובה לפרוק את כל חבילותי על מנת למכור לך פיסת עור קטנה, שכמעט אינה מביאה לי רווחים..." שתק בעל האכסניה ולא אמר מאומה, מי הוא שיטריה, בגלל הכובע שלו, את הסוחר הדגול? "בבוקר, לאחר שהחליף כוח, המשיך הסוחר בדרכו אל היריד. אך שם נכונה לו אכזבה. מסיבה כלשהיא, בלתי נראית לעין, כלל לא הצליח למכור את סחורתו! אמנם היו אנשים שהתעכבו ליד עגלתו ובחנו את העורות - אך איש מהם לא ביקש לקנות! בתום ימי היריד, מצא עצמו הסוחר מעמים את כל סחורתו על העגלה. כפי שהגיע לפולטבה, כן יצא ממנה, מאומה לא נגרע מסחורתו.

"בדרכו אל עיר מגוריו שוב עבר ליד אותה אכסניה בה לן בדרך אל היריד. גם עתה ביקש להינפש קמעה. כשהתקרבה עגלתו אל פתח בית האכסניה, ראה את האכסנאי לנגד עיניו. 'הו, אדוני', פנה אליו בנימוס, 'הן ביקשת לקנות אצלי עור לתפירת כובע. אם כן, המתן רגע ואפרוק את חבילותי, ואז תוכל לבחור את העור המבוקש!' "לשמע דבריו של הסוחר הסתמנה הבעת פליאה על פני משרתו. 'אדוני', לחש, 'יצוני לשאלך דבר מה: מדוע כשהיינו פה בפעם הקודמת והאכסנאי ביקש לקנות פיסת עור, סירבת לפרוק את החבילות למלא את בקשתו, ואילו עכשיו באת אתה אליו והצעת לו לקנות, מבלי שהוא ביקש?' "לכך הייתה תשובה מן המוכן בפיו של הסוחר: 'האינך מבין?

"וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ, אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְחַרְוֹ" (לך לך יב"ה) אשר עשו בחורן - שהכניסו תחת כנפי השכינה. אברהם מגייד את האנשים ושירי מגיירת את הנשים (רש"י). נביא במסגרת זו כמה סיפורים על קירובם לתורה של צעירים שברבות הימים הפכו לגדולי תורה ויראה. כשנפגש רבי יצחק בלאזר בפעם הראשונה עם רבי יוסף יוזל הורוביץ הסבא מנובהרדוק, שאלו ר' יצחק בלאזר לאן הוא נוסע? ר' יוסף יוזל ענה שהוא נוסע ללייפציג לרגל מסחרו. הוסיף ר' יצחק בלאזר לשאול: ומה בדבר חובת האדם, לימוד התורה? ענה לו ר' יוסף יוזל שהוא מטפל באשה וששה בנים וללא פרנסה ועם מה חיים? על כך ענה לו רבי יצחק בלאזר, תוך כדי דיבור בנעימת התבוננות, "און מיט וואס שטארבט מען?" (ועם מה מתיים?). דברי רבי יצחק בלאזר נכנסו וחלחלו בליבו של רבי יוסף יוזל ומשעה זו ואילך היה לו נוקף וחרד ממש, וניצוץ זה הפך לשלהבת שאליה התמסר רבי יוסף יוזל כל ימי חייו. (המאורות הגדולים, לוקט ממורשת אבות)

אלמנה צעירה, מטופלת ביתומים רבים, התגוררה בעירו של רבי שמואל. פרה חולבת הייתה לה, לאשה, וממכירת חלבה פרנסה האלמנה את משפחתה. באחד הימים ארע דבר נורא: הפרה צנחה ארצה ונפחה נשמתה! כסף על מנת לקנות פרה חדשה לא היה לה, לאלמנה. לפיכך נשארה המשפחה האומללה ללא מקור מחיה. הדבר הגיע לאזני יהודי בשם שמואל והרעיד את נימי נפשו. הוא לא נח ולא שקט עד אשר השיג את הסכום הדרוש וקנה פרה חדשה בעבור האלמנה והיתומים. המצוה שקים - השבת מטה הלחם למשפחה בישראל, מלאה את לבו של הצדיק שמחה אין קץ. וימים רבים לאחר המאורע היה מתעניין ודורש בפרנסתה של האלמנה המרוצה היא מן הפרה.

16:27	כניסת השבת
17:26	צאת השבת
16:47	שקיעה
17:59	ר. תם
6:06	הנץ

הפטירה: "למה תאמר יעקב"

"אמרני נא, אחתי את־למען ייטב־לי בעבורך, וחייתי נפש־י בְּגִלְתֶּךָ". (לך לך ייג) איתא במדרש פליאה מכאן ששוחטין לחולה בשבת ע"כ, והדברים סתומים ובספר כתב סופר כתב בזה שני ביאורים נחמדים, וזה לשונו שם: אמרי נא אחותי את וכו' שמעתי דאיתא במדרש פליאה מכאן ששוחטין לחולה בשבת והוא תמוה ונ"ל כי אפשר לומר וחי בהם ולא שימות, שהוא בעצמו מותר לחלל שבת להציל נפשו שנאמר פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה אבל מנ"ל שמוותר לאחר לשחוט לחולה כדי להצילו ולהחיותו, אלא דיש להוכיח זה מדאמר אברהם לשרה, אמרי נא אחותי את שלא יאמרו אשתו היא והרגו אותי ואותך יחי, ואם הרגו אותה לא הייתה היא באיסור אשת איש, ועכשיו שתאמר אחותי היא ולא יהרגוהו ותהיה באיסור אשת איש, שמע מינה שמוותרת לעשות איסור כדי להצילו ממות והן דברי המדרש מכאן ששוחטין לחולה בשבת כנ"ל משום פיקוח נפש (קול יהודה)

בדרכי אל היריד קיווייתי למכור את כל סחורתי ביריד, ולכן לא רציתי להטריח עצמי סביב מכירת פיסת עור קטנה. אך שונה המצב כעת: ביריד לא הצלחתי למכור מאומה, וכל תקוותי התנפצו ועתה, מנסה אני להרוויח אפילו את המכירה הקטנה הזו..." אדון שמואל הפנה מבטו לעבר בתו: "את, בתי, עדין רכה בשנים וחיים ארוכים משתרעים לפניך עוד תספיקי למלא את ימך ושנותיך במצוות ובמעשים טובים לרוב. כן, בתי, עוד תספיקי לעשות ב'יריד' הרבה 'עסקים' מצליחים וגדולים... אך אני - אני אדם זקן שחזרתי בתשובה בסוף ימי, נמצא אני בדרכי חזרה הביתה. ב'יריד' לא הצלחתי לעשות מאומה, ביריד החיים לא צברתי מצוות ומעשים טובים די הצורך. ולכן עתה, בהיותי בדרך הביתה, משתדל אני לאגוד כל מצוה המזדמנת לי. כל מצוה ומעט טוב נחשבת עתה בעיני כ'מצויאה' ושש אני עליה כמציא שלל רב. ואת, בתי, עודך שואלת מדוע מרעיש אני עולמות בגלל פרה אחת?" ע"כ.

סיפור בהמשכים "ספרו בגויים" חלק ב.

קיצור: אש פרצה ביערות שליד העיר הומיל ברוסיה הלבנה. עוד מעט תגיע האש אל הבתים וכל העיר תהיה בסכנה. תושבי הומיל דחקו בחסידים להעתיר לפני הרבי על הסכנה הגדולה. **המשך:** בזמנו היה מפקד גדוד, ונאלץ לצאת עם גדודו למרחקים. הגדוד קבע את משכנו סמוך לעיירה מז'בוז'. זו הייתה תקופת מלחמה. הדואר לא פעל, והקשר היחיד התנהל על-ידי שליחים. בגלל המצב הזה לא קיבל אבי כל ידיעה מאשתו ומהנעשה בביתו במשך חודשים רבים, והדבר גרם לו דאגה רבה. יום אחד נודע בגדוד כי שר הצבא העליון אמור לבוא לביקור. לקראת הביקור פנה אבי אל החייט של הגדוד כדי להזמין בעבור החיילים מדים חדשים. החייט, שהכיר את אבי כאיש צוהל ושמה, הביט עליו בעין בוחנת ואמר: "אתה נראה לא-טוב. קרה משהו?". בתחילה נמנע אבי מלספר את אשר על ליבו, אך כשלחץ עליו החייט עוד, סיפר כי כאשר עזב את הבית הייתה אמי בחודשי הריונה הראשונים. עברו חודשים רבים ועדיין לא שמע ממנה מאומה. אמר לו החייט: "יש בסביבתנו איש עושה פלאות. הוא יוכל לומר לך מה שלום אשתך". שמח אבי, קרא לאחד החיילים ושלח אותו אל הצדיק. הוא ביקש מהצדיק לבוא אליו, והנחה את החייל שאם לא יסכים הצדיק לבוא אליו, יקבע לו מועד שבו יוכל אבי לבוא אל הצדיק. החייל חזר ואמר כי הצדיק מבקש שאבי יבוא אליו. הצדיק קיבלו במאור-פנים, ועוד בטרם הספיק אבי לשטוח את בקשתו, נתן הצדיק בידו מראה ואמר: "הבט בה ואמור לי מה אתה רואה". אבי הביט במראה ונדהם. הוא ראה כי הוא גומא מרחקים, כאילו טס באוויר. חלף מעל כפרים, נהרות ואגמים, עד שהגיע אל עירו, הומיל. בהיכנסו לעיר התקדם לעבר ביתו, והנה ראה את החווה הגדולה שבה מוצב ביתו המפואר. בהתקרבו אל הבית נוכח ששער החצר נעול. הוא הביט פנימה, מבין סורגי השער, וראה את משרתיו רצים אנה ואנה. פתאום שמע אחד מבשר לחברו כי זה עתה ילדה אשת האדון בן זכר... לאחר אותו רגע לא ראה עוד כלום. הצדיק פטרו לשלום, ואמר לו כי הבשורה תימסר לו גם על-ידי שליח שיבוא אליו בעוד כמה ימים, וכך היה. "הבן שנולד, הוא אני", סיים הגרף את סיפורו באוזני החסידים. "הצדיק ההוא היה מכונה 'בעל-שם-טוב'. כאשר שמעתי על הפלא האותו רבכם בהביטו על האש, אמרתי בליבי שזה בוודאי אותו צדיק שאבי היה אצלו. לכן שאלתיו אם עורדו חי, והוא ענה לי כי הוא תלמיד-תלמידו. אך הפגישה עמו גרמה לי עונג לא-יתואר". סוף!

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

פנית ההלכות "הלכות מילה בשבת"

טו. מי שלא מל מעולם לא ימול בשבת, וכן מי שלא פרע מעולם לא יפרע בשבת, אפילו אם מוהל מומחה עומד לידו ומשגיח על מעשיו. אבל אם מל כבר פעם אחת מותר למול בשבת, ואפילו הוא אבי הבן. ויש מי שאומר שאם אבי הבן מל פעם אחת, ויש שם מוהל אחר, עדיף שאדם אחר ימול, דמתוך שהוא בהול על בנו יש לחוש שמא יקלקל. (ילקוט יוסף שבת ד' עמוד של)

טז. נאמן אדם לומר שכבר מל פעם אחת כדי להתיר לו למול בשבת. (ילקוט יוסף שבת ד' עמ' שלב)

יז. מוהל תושב חוץ לארץ המבקר בארץ ישראל, ועושה יום טוב שני של גלויות, (שהרי דעתו לחזור לאחר מכן לחוץ לארץ) ואירעה מילה ביום זה, אין לו למול במילה זו, אלא יש להעדיף מוהל מבני ארץ ישראל. ואם אין שם מי שימול את הבן אלא מוהל זה שהוא תושב חוץ לארץ, מותר לו למול אף ביום טוב שני של גלויות. (ילקוט יוסף שבת כד ד' עמוד שלב)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...